

Фантастична гледка! Подъ насъ лаятъ мъгли, но далечниятъ хоризонтъ е чистъ. Особено Д у н а в с к т а равнина. Безкраенъ просторъ! Загледани на северъ, неусѣтно бѣхме обхванати отъ мъгли. На височина 2373 метра ние се чувствувахме пакъ като въ затворъ: наникже нищо не се види.

На югъ отъ насъ е голѣмата Юмрукъ-чалска прѣспа. Отъ нея излиза буенъ потокъ, който скача по отвесни скали на върха и образува единъ забележителенъ водопадъ — Прѣскалото, после минава подъ пещерата Ханъ-марасж и слиза въ Джендема.

Джендемъ е турска дума: значи адъ, пѣкълъ. Толкова страхотно е това мѣсто! Като наименуване на мѣстности, това име се срѣща на нѣколко мѣста: между Сливенъ и Котелъ и при изворитѣ на Рилската рѣка; Дженемъ-дере се нарича единъ притокъ и на Бѣла-Места. Въ Пловдивъ единъ отъ хълмоветѣ се именува Джендемъ-тепе.

За себе си още не съмъ решилъ, кой Джендемъ — Рилскиятъ или Калоферскиятъ — е по-страшенъ и помъчно достъпенъ. Но безъ съмнение е, че тукашниятъ Джендемъ е най-страшната пропасть не само въ Калоферския Балканъ, но и въ цѣлокупна Стара-планина.

Мнозина, които сж писали за Юмрукъ-чалъ, погрѣшно твърдятъ, че водитѣ отъ „Прѣскалото“ отивали въ Тунджа. Явна грѣшка. Петдесеттѣ потоци (Ели-дере), които отъ различни страни се спускатъ къмъ Джендема, образуватъ бистрата Бѣла рѣка (Акъ-дере) — лѣвъ притокъ на Стрѣма. Тунджа извира по на изтокъ.

Отъ върха поехме на изтокъ. Пакъ нищо не се вижда и рѣми ситенъ дъждъ. Следъ малко завиваме на югъ и започваме да се спускаме по единъ дълъгъ рѣтъкъ къмъ Параджикъ. Излизаме и отъ царството на мъглитѣ. Съживителната слънчева топлина ни ободри. Единъ отъ нашитѣ другари добръ пѣвецъ, се изкачи на една скала и запѣ: